

STENOGRAFSKE BELEŠKE SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 4

BEOGRAD, 1934 GODINE

KNJIGA I

II REDOVNI SASTANAK

SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 27 OKTOBRA 1934 GODINE U BEOGRADU

PRETSEDAVALI:

Pretsednik

Dr. LJUBOMIR TOMAŠIĆ

Sekretar

ASIM ALIBEGOVIĆ

Prisutan je g. Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja dr. Fran Novak.

POČETAK U 11,25 ČASOVA

S A D R Ž A J I

1. — Čitanje i usvojenje zapisnika I redovnog sastanka;
2. — Molbe i žalbe;
3. — **Dnevni red:** 1) Izbor verifikacionog odbora od 11 članova; 2) Izbor Administrativnog odbora od 11 članova; 3) Izbor Imunitetskog odbora od 11 članova; 4) Izbor Odbora za molbe i žalbe od 11 članova; 5) Izbor Finansijskog odbora od 15 članova.

Govornici: Milutin Dragović, Dr. Benjamin Šuperina.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Otvaram II redovni sastanak Senata Kraljevine Jugoslavije. — Molim g. sekretara da pročita zapisnik prošlog sastanka.

Sekretar Asim Alibegović čita zapisnik I redovnog sastanka.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Ima li, gospodo senatori, kakvog prigovora ovom i ovako sastavljenom zapisniku?

Milutin Dragović: Ja imam primedbu na zapisnik. Nisam čuo da je u zapisnik uvedeno, da ste stavili na glasanje moj predlog. Molim da se to ispravi.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Ovde stoji da je Senat Vaš predlog prihvatio.

Sekretar Asim Alibegović: U zapisniku piše da je Senat usvojio predlog g. Dragovića.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Pošto drugih prigovora na zapisnik nema, to se zapisnik overava.

Molim g. sekretara da pročita molbe gospode senatora za bolovanje.

Sekretar Asim Alibegović čita: 1.) Senator g. dr. Janko Rajar moli Senat da mu izvoli odobriti, na osnovu lekarskog uverenja, bolovanje do 6 novembra o.g. zaključno; 2.) senator Toma Jalžabetić takođe moli Senat

da mu izvoli odobriti odsustvo radi oporavljanja do bolesti do 9 novembra o.g.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Odobrava li Senat tražena bolovanja gospodi senatorima dr. Rajaru i Jalžabetiću? (Odobrava).

Objavljujem da je Senat ova bolovanja odobrio.

Sekretar Asim Alibegović čita: Senator g. Milovan Džaković izveštava Senat da se nalazi u bolnici na lečenju i da usled toga ne može doći u Senat radi polaganja zakletve i vršenja senatorskih dužnosti i moli Senat da ovo izvoli primiti na znanje.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Prima li Senat na znanje ovo saopštenje g. Džakovića? (Prima).

Objavljujem da je Senat primio na znanje prednje saopštenje.

Izvolite gospodo čuti molbe i žalbe.

Sekretar Asim Alibegović saopštava molbe i žalbe Šćepana Lazovića i drugova dobrovoljaca iz Podgorice; Franje Vojska, nastavnika iz Maribora; Vase Kecića, penzionera iz Beograda; Milana Vukovića, preduzimača iz Podvidala; Miloša Pantića iz Markovca; privrednika grada Šapca; Jugoslovenskog šumarskog udruženja u Zagrebu; Saveza bankarskih, osiguravajućih, trgovačkih i industrijskih činovnika iz Sarajeva; i Agrarnih zadruga iz Karadorđevca, Kosovske Mitrovice, Podujeva, Gusinja, Ovčeg Polja, Novog Pazara i Bitolja.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Ove molbe i žalbe uputiće se nadležnom Odboru za molbe i žalbe.

Molim g. sekretara da pročita jedan upit na Pretsednika Senata.

Sekretar Asim Alibegović čita:

Gospodine Pretsedniče, poznato je, da državna tužioštva širom cijele države zabranjuju ulazak u štampu najvećem dijelu govora, koje izreku članovi opozicije u ovom visokom Domu, dapače postupaju tako i sa govorima članova većine, ako se ti govori ne sviđaju Kraljevskoj vladi.

Plijene se i sasvim nepolitički govori, koji ne diraju u načela državne politike, na kojima su stajale dosadanje i na kojima stoji današnja Vlada.

Sve se to, bez obzira na parlamentarizam i slobodu štampe, protivi i § 29 Poslovnika, po kojemu su sjednice Senata javne, doslijedno tome moraju biti govori senatora pristupačni čitavoj javnosti.

Pošto Vi, Gospodine Pretsedniče, predstavljate Senat (§ 14 poslovnoga reda u Senatu), pošto ste u svom nastupnom govoru od 20 oktobra 1933, kod kojega ste izrično ostali i u nastupnom govoru od 20 oktobra 1934, izjavili, da ćete čuvati i jačati autoritet ovog visokog Doma, slobodan sam u smislu § 49 Poslovnika uputiti Vam pitanje, što ste poduzeli ili što kanite poduzeti kod Kraljevske vlade odnosno g. Ministra pravde, da se dokrajči praksa, koja vlada kod državnih tužioštva u pogledu zabranjivanja ulaska u štampu govora izrečenih u ovom visokom Domu.

Izvolite, Gospodine Pretsedniče, primiti izraz moga odličnog poštovanja. (Glasovi: Ko je to?) Dr. Benjamin Šuperina.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Na ovaj upit stavljen po propisima § 49 našega Poslovnika odgovaram odmah, da mi konkretni slučajevi nisu bili prijavljeni do sada, a kad mi budu prijavljeni, ja ću učiniti svoju dužnost u granicama zakona. (Dr. Benjamin Šuperina: Molim reč.) Izvolite!

Dr. Benjamin Šuperina: Gospodine Pretsedniče, gospodo senatori, Gospodin Pretsednik kaže, da mu nisu poznati konkretni slučajevi...

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Nisu prijavljeni konkretni slučajevi.

Dr. Benjamin Šuperina: ...da mu nisu poznati slučajevi... (Glasovi: Prijavljeni.) To je u stvari svejedno. Gospodin Pretsednik to sve znade. Je li mu prijavljeno ili nije, (Glasovi: Nije to svejedno.) sasvim je svejedno, ono što Pretsednik Senata znade, to mora smatrati kao da mu je prijavljeno, jer to zna čitava javnost, zna ovaj Senat, znadu sva gospoda senatori, znadu i članovi većine, i kad se to znade, ja mislim da je dužnost Gospodina Pretsednika Senata da štiti ugled Senata, i da poduzme kod Kraljevske vlade korake, da se ova protuzakonita i protuustavna praksa dokine. Gospodin Pretsednik do sada to nije učinio i po njegovim rečima sudeći čini mi se, da neće ni učiniti, jer je odgovorio, da on traži da mu pojedini slučajevi budu prijavljeni. Ono što on znade iz novina i što je toliko puta spomenuto u Narodnoj skupštini, ja mislim da je to predmet njegovog rasmatranja i da treba da o tom vodi računa te da poduzme shodne korake. Naravno, ja se ne mogu zadovoljiti sa odgovorom Gospodina Pretsednika.

Pretsednik dr. Ljubomir Tomašić: Da li Senat prima moj odgovor na znanje? (Prima.)

Prelazimo na dnevni red i to na prvu tačku dnevnoga reda: izbor članova Verifikacionog odbora od 11 članova i 11 zamenika.

Gospodo senatori, Pretsedništvo je za ovaj izbor dobilo jednu kandidatsku listu, koja odgovara svima zakonskim uslovima. Prema toj listi predlažu se sledeći kandidati za članove Verifikacionog odbora:

Dr. Ante Pavelić, Dimitrije Iliđžanović, Lazar Anić, Šerif Arnautović, dr. Guštav Gregorin, dr. Hamdija Karamehmedović, Milovan Džaković, Tomo Kovačević, Paja Obradović, Dragoljub Ivanović i dr. Stanko Šverljuga, a kao zamenici sledeća gospoda senatori: Marko Radulović, Jovan Stanković, Toma Popović, dr. Oton Frangeš, Atanasije Šola, Gavriilo Cerović, dr. Valentin Rožić, Fran Kukuljević-Sakcinski, Pavle Vujić, dr. Sava Ulmanski i Petar Dobrinčić.

Pitam Senat da li prihvaća ovu listu sada pročitano? (Prima.) Pošto Senat prima, oglašujem da su gospoda čija su imena pročitana izabrani kao članovi, dotično kao zamenici članova Verifikacionog odbora.

Prelazimo na drugu tačku dnevnoga reda: izbor Administrativnog odbora od 11 članova i 11 zamenika. I za taj izbor podnesena je Pretsedništvu samo jedna kandidatska lista, koja odgovara svima zakonskim propisima i prema toj listi predlažu se kao članovi Administrativnog odbora sledeća gospoda:

Krsta Radovanović, Dr. Momčilo Ivković, Milan Popović, Fran Kukuljević-Sakcinski, Krsta Smiljanić, dr. Janko Rajar, Milan Simonović, Jordan Cvetković, Matija Popović, Jovan Nešković i Petar Đirlić, a kao zamenici sledeća gospoda senatori: Svetozar Tomić, Jovan Altiparmaković, Dr. Sava Ljubibratić, Dr. Džafer Suljmanović, Ljubomir Vidaković, Dr. Georg Grasl, Antun Vidaković, Tomo Kovačević, Sefedin Mahmutbegović, Stjepan Janković i Pajo Obradović.

Pitam Senat da li prima ovu kandidatsku listu sada pročitano? (Prima.) Pošto Senat prima, oglašujem da su netom pročitana gospoda senatori izabrani kao članovi, dotično kao zamenici Administrativnog odbora.

Prelazimo na treću tačku dnevnoga reda: izbor Imunitetskog odbora od 11 članova i 11 zamenika. Pretsedništvu je stigla samo jedna kandidatska lista snabdevena svim zakonskim rekvizitima, a prema kojoj se kandiduju kao članovi Imunitetskog odbora sledeća gospoda senatori: dr. Josip Šilović, dr. Uroš Desnica, dr. Vaso Glušac, dr. Sava Ulmanski, Gavriilo Cerović, dr. Vladimir Ravnihar, Marko Radulović, Don Frane Ivanišević, dr. Georg Grasl, Dobrosav Petrović i dr. Želimir Mažuranić, a kao zamenici: dr. Isak Alkalaj, Osman Vilović, Pavle Vujić, Miloje Ž. Jovanović, dr. Janko Rajar, Dimitrije Iliđžanović, Milan Simonović, dr. Ivo Majstrovčić, Ljudevit Gaj, dr. Mića Mičić i Petar Đirlić.

Pitam da li Senat prima ovu kandidatsku listu? (Prima.) Pošto Senat prima, oglašujem da su pročitana gospoda senatori izabrani kao članovi, dotično kao zamenici Imunitetskog odbora.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnoga reda: Izbor Odbora za molbe i žalbe. I za taj izbor dobio sam samo jednu kandidatsku listu koja ima dovoljan broj potpisnika. Prema toj listi predloženi su za članove Odbora za molbe i žalbe sledeća gospoda senatori: Atanasije Šola, dr. Isak Alkalaj, Pavle Vujić, dr. Dinko Trinaestić, Stevan Mihaldžić, dr. Valentin Rožić, Petar Teslić, Jeremija Živanović, dr. Josip Nemeč, Ljubomir Vidaković i Stjepan Janković, a kao zamenici: dr. Vasa Glušac, Vasa Bogojević, Toma Popović, Antun Vidaković, Milan Marjanović, Trajko Hadži-Bošković, dr. Mića Mičić, Salem Muftić, Matija Popović, Janko Samurović i Petar Dobrinčić.

Pitam da li Senat prima ovako predloženu kandidatsku listu? (Prima.) Pošto Senat prima, objavljujem

da su gospoda senatori čija sam imena pročitao izabrani za članove, dotično zamenika Odbora za molbe i žalbe.

Sad prelazimo na petu tačku dnevnog reda: Izbor Finansijskog odbora od 15 članova sa tolikim brojem zamenika. I za taj izbor predata mi je samo jedna kandidatska lista koja ima dovoljan broj potpisnika. Prema toj listi predloženi su za članove Finansijskog odbora sledeća gospoda senatori: Daka Popović, dr. Ivo Majstrovich, Svetozar Tomić, dr. Vladimir Ravnihar, Miloje Jovanović, Osman Vilović, dr. Bogdan Gavrilović, Jovan Altiparmaković, dr. Oton Frangeš, dr. Milan Vrbanić, Milan Marjanović, Spira Hadži-Ristić, dr. Sava Ljubibratić, Ljudevit Gaj i dr. Stanko Šverljuga, a kao zamenici: dr. Dinko Trinajstić, Krsta Radovanović, Ivan Hribar, Milan Popović, Jordan Cvetković, Petar Teslić, dr. Džafer Sulejmanović, Toma Kovačević, Salem Muftić, Tomo Jalžabetić, Atanasije Šola, Jeremija Živanović, Dobrosav Petrović, dr. Josip Nemeć i dr. Želimir Mažuranić.

Pitam Senat da li prima ovu kandidatsku listu? (Prima). Pošto Senat prima ovako predloženu kandidatsku listu, objavljujem da su za članove, odnosno zamenike Finansijskog odbora izabrana gospoda senatori koje sam pročitao.

Time je današnji dnevni red iscrpljen. Sa Vašim pristankom, gospodo senatori, ja bih predložio za narednu sednicu sledeći dnevni red:

Određivanje kockom polovine biranih senatora kojima mandat ističe, saobrazno § 47 Zakona o izboru senatora, posle navršene tri godine od dana izbora.

Prima li Senat ovako predloženi dnevni red? (Prima).

Objavljujem da je predloženi dnevni red primljen.

Današnju sednicu zaključujem, a iduću zakazujem za ponedeljak, 29 oktobra u 17 časova.

Sednica je zaključena u 11.45 časova.

